

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Februárius' 3-dikán, 1826.

Orosz Birodalom.

A' Petersburgban Dec. 26-kán előfordult történetekről naponként többtöbb környülállások jönnek világ' elejébe, mellyek a' történet' többféleségéhez képepest annál jobban meglepik az Olvasó világ' figyelmit, mennél fontosabb tárgyak sugárlanak-ki lassanként nagy zavarból. Ezen tárgynak legkissebb környülállásai méltók a' figyelmetes megolvastatásra.

A' többek között az itt következő magános levél is megérdemli a' figyelmet. Ez egy ott jelen volt szemmel látó tanúnak rajzolatjait foglalja magában ezen szörnyű vérontásokról: —

„A' Konstantin Nagy Herceg' thronusára lett lépése már néhány naptól fogva tudva vala a' fő városban, midőn azonközben közönségessé leve, hogy Miklós Cs. Nagy Herceg Dec. 26-dikán a' Petersburgban őrizeten lévő sereget az eránta való hűségre meg akarja eskettetni. Azonban némelly figyelmetes emberek úgy beszéltek azon reggel, hogy néhány Testőrző Regementek között nyughatatlankodás kezdené magát nyilatkoztatni; hogy ezek nem akarnának megesküdni; és hogy Konstantin Nagy Herceget akarnák a' magok' Uroknak esmerni. A' közönség is olly módon tekintette a' tárgyat, mint fontossága kívánta. Egyszersmind azt is beszéllették, hogy Miklós Császár azon napon ebéd után a' Császári Familia' hódulását és szerentekívánását el akarja fogadni, s e' meglévén, azután mint Császár magát

a' népnek a' folyasórol meg akarja mutatni, melynek hallására az Isák' piatzára sok népgyülekezett öszsze. Mindenek nyughatatlankodva várták a' Felsőnek megjelenését.

„Három óra tájban nyughatatlan mozgás kezdte magát mutatni a' nép között; valami lármás dohogás vagy zugás is kezdett hallattatni; de a' melynek az okát senki se tudta. Én néhány emberektől tudakozódtam, kik nekem azt felelték, hogy a' Testőrző seregnek több Batalionai nem akarják letenni a' Miklós Császár eránt való hűség' hitét, 's a' mi több, hogy ugyan ezen Batalionok már a' Császári kastély felé is megindultak volna. Kevés szempillantatok múlva tiszteket láitunk sebes löfuttában a' kastély felé közelíteni; a' strázsákon álló katonaság öszsze kezdett seregleni, 's puskatöltéshoz fogott. Azonban a' dobok is megperdültek; a' bajenétok a' levegőben tsillámlottak, és a' katonaság sűrű sorai megeresztett zászlókkal közel gettek, mellyek között az ő formaruhájok színéről észre lehetett venni, hogy a' Moskaui Regementből, a' Testőrző Regementből, 's a' Tengeri Testőrzők között való tsapatok találtattak; 's mint hogy a' Testőrző Regementekben 25 esztendőkre van a' szolgálat' ideje határoztatva, gondolni lehet, hogy mind ezek a' legjobb erőben lévő emberek, 's háborukban szolgált és magokról nem keveset tartó katonák voltak légyen. A' jövetelben altisztek vezérellették őket, már tsak az ők' komor tekintetek meszszirol mutatta, hogy semmi jám-

bor czélzással nem jelentek meg, annyival is inkább, hogy a sergek mellett sok olly polgári ruhás embereket lehetett látni, kiket könnyű vala megismerni, hogy katonák volnának.

„A kastély strázsái azonnal fegyvert kaptak és sort formáltak 's egy Adjutáns a támokok' első sorához közelítvén, kérdezte: hogy mit keresnek ott? melyre egy öreg Káplár azt felelvén, hogy, hát az Úr kinek nevében intézi hozzánk ezen kérdést? — „A Miklos Császár' nevében“ — így felelt az Adjutáns — „Nálunk csak egy Császár van“ így szollott a Káplár — „Éljen Konstantin Császár!“ — melly szavaknak hallására egyszeriben Hurra Konsantin! kiáltozás töltötte-el a levegőt — a melly szempillantattól fogva legrettenetesebb ábrázatot vett fel ezen nagy piatz. A pálinka által feltüzesült támokok puskájok' ágyával a földet vervén, puskájok' töltéséhez fogtak a nép pedig hátra kezdett a zabolátlan katonaság mellől takarodni. Azonban alig teltek-el néhány rettenetes szempillantatok, hogy a' tolongó sokaság között néhány tollúbokrétás tisztek tolokdtak löhátaikon, léptetve, előre. Mi azt kérdeztük bámulással egymástól, hogy valyon ki lehet az, a' ki egy illy feltüzesült katona sereg felé kszelíteni mérésszel? talám volamellyik Császári Adjutáns akarja életének veszedelmeztetésével elejít venni a' támodásnak? Némellyek ágoskodva iparkodtak szemekkel mintegy által furni a' sokaságot, hogy megláthassák, ki az a' tollúbokrétás tiszt? Végre útát nyitván néki a' nép, ekkor láttuk, hogy Miklos Császár maga áll előttünk. Az ő illy veszedelmes szempillantatban lett megjelése még a' támokokat is meglepte. Láttuk, hogy beszéll valamit, de szavait a' nagy zúgás miatt nem hallhattuk. Talám olly szerentsés is lett volna, hogy lecsendesítheti a' támokokat: tsak a' lármázó kato-

naság mellé tolakodott polgári ruhás tisztek újabban fel ne' tüzeltek volna őket, 's új mérget ne öntöttek volna beiejek; mellyet a' Császár látván, egy kevéssé hátra vonta magát a' kísérőjéhez.

„Már most egy hosszú fegyveres sor állott elé, 's ennek látására a' nép fére vonta magát. Ekkor ismét szép móddal próbálták a' tsendességet helyre állítani. Most Generális Miloradovits tette a' próbát. A' támokokhoz közelítvén beszéllni kezdett hozzájok, hanem midőn beszédközben újával a' Császárra mutatván hátra felé tekintene, egy pistolylövés tétetett rá, a' melly halálos sebet ejtett rajta. Ezen boldogtalan lövés vala a' most következő szörnyű szomorújátakra való a' jeladás. A' rebellisek közönségesen puskatöltéshez fogtak; a' Császár eltávozott szokatlan Charakteri keménységgel a' maga megtévedett gyermekeitől. A' hűségben megmaradt katona tsapat, dob-pergetéssel előre nyomult, de még most tsak bajonétjai által támodta meg a' rebelliseket, mint hogy a' Császár még most se akarta megengedni a' rájoktüzelést.

„Ezen szempillantatban a' rebellisek is megperdtették dobjaikat, 's négy szegletű sort formáltak. E' vala a' rettentő szempillantat; a' sokaság, mint a' tsirkék szaladni kezdett minden felé, tsak onnét kívánván szemlélője lenni a' verekedésnek, hova a' golyobisok el nem szolgálnának. A' hűséges tsapatok megindultak előfelé; ekkor a' négy szegletű sor tüzet adott; ezt követték a' hűségesek is; így történtek egymásután néhány Salve lövések szokott következéssel. Azonban az ágyuk' zörgése is jelentette magát, 's tíz minutumuk alig teltek benne, hogy meg töltve sorba állítatva voltak: de a' mellyeknek első kisüttetéssekre megváltoztatta a' négy szegletű sor a' tsatázás módját; rohanó lépésekkel nyomult elé az ágyuzókra, el akarván venni a' Testörzők' ágyujit. De

egyszerre sokan elhullván a' támadók között, a' többek vissza vonták egy szoros utzába magokat, remélvén, hogy a' helyszük-volta által oltalmaztatni fognak, de e' sem oltalmazta-meg őket; ide is beszólgáltak az ágyuk, 's néhány lövések elegek valának az ő telyes megfutamatatásokra. Most már lovasság indult kergetésekre, a' melly mindoneket össze vagdalt, kik a' fegyvert azonnal el nem vetették.

A' Petersburgi Journal így irt Januáris 17-dikén: — „!

„A' Dec. 26-dikán eléfordult történe-tek szörnyítő összeesküvést fedeztek fel. Ezt, az Orosz nevezetre érdemellen emberek, homályban főztek. A' volt plánum-jok, hogy a' Császári familiával együtt a' tsendes polgárokat is össze gyilkolják, 's minden vagyonaitak felpredálván, Fejtelenséget hozzanak-bé. Egy illy plánumot ugyan egész kiterjedése szerint végre hajtani egy általjában lehetetlen lett volna: hanem már tsak megpróbáltatása is vég-hetetlen veszedelmeket szült volna; és ha valaha a' keménység elmellőzhetetlennek tartathatott, ha valaha ő köz jó hamari és fontos eszközöknek elővetetéseket kívánta, most ugyan szükségessékké tettek vala mind ezeket az eléfordult érzések. Az Országlószéket az a' vigasztaló remén-ség táplálja, hogy a' kinevezeteli Biztos-ság nem soká végre fogja hajtani az ezen rút összeesküvés' telyes felfedeztetésére nézve el kezdett munkáját. Már jól esme-ri a' veszedelmes Sektának minden titkait, az összeesküvés' tagjainak minden plánu-mait, és mind ezeket, mielőlyest az el-kezdett per végre hajtatik, telyesen a' közönség' szeméi elibe terjeszteni.

„Szerentsére az elfogattatott szemé-lyek között már néhány ártatlanok találtat-ván, azonnal elboisáttattak; néhány még magyon fiatal emberek rá engedtek vala

ugyan véltetetni magokat, hogy a' vesze-delmes Sektába be álljanak, a' nélkül, hogy ennek érzésai felől tudósittatva let-tek volna, 's veszedelmes gondolatlaná-gaiknak következéseit esmerték volna. De már most jól veszik eszékbe, hogy melly rettentő örvénynek szélére vezettettek valá, 's leggyötrelmesebb lelkiismereti mardosás kínozza őket. Találtatnak néhány olyanok is az összeesküdtek között, kik ugyanmár nem tagjai ezen Sektának, de még is olly menthetellen módon viselték magokat ezen támadás' alkalmatosságával, hogy az em-lített Sektának előttök esmerés undorító érzésait előre fel nem fedezték.

„A' mi a' nagy és fő bűnösöket illeti, ezeknek megbüntettetése által, kevés idő alatt kielégítettét fognak a' Nemzet és a' Birodalom kapni.“

Igen nyilvánágosan kimutatja a' jó és nagy szívűséget a' következő írás, mellyet Miklós Császár mindjárt a' Miloradovits megsebesedése után ő hoz-zá irt: — „

„Barátom, kedves Miloradovits Mihály! Isten jutalmaztasson-meg téged azért, a' mit érettem tselekedtél. Bíz Istenre magadat, mint én is ő-benne hely-hezetem telyes bizodalomat. Nem fogja ő az én barátomat töllem elragadni. Ha szivem' hajlandóságát követhetném, eddig már nállad volnék: de eltartóztatnak fog-lalatosságaim. A' mai nap nekem nagyon terhes nap: de van nekem még is valami vigasztalásom, melyhez semmi nem hason-lit: ez az, hogy én benned és az egész népben barátomat 's gyermekeimet esmé-rem. Adjon a' jó-Isten nekem crót arra, hogy ezt megjutalmaztathassam; erre fo-gom szontelni egész életemet.“

A m é r i k a i

—Az Észak-Amerikai Nemzeti Intelle-gencser nevű Ujság jelenti, hogy mint

)*

ők hitelesen hallják, az Országlószerk Ga-
latin és Krawford urokat nevezte-ki,
hogy mint ezen Egyesült Státusok' Kóvet-
jeik a' Panamai Közönséges Congress-
szuson megjelenjenek: hanem e' mellett
azt is halljuk, hogy nagyon szoros úti-
tást szabott elejükbe, hogy ott tsak mint
tsupa úgy tanátslók viseljék magokat, és nyil-
vánsággal mutassák-ki, hogy azon Or-
száglószerk, a' melly őket oda küldötte,
semmi olly lépést nem akar tenni, a' melly
által vagy egyik vagy másik hadakozó rész
eránt valamelly kedvezéssel viseltetne, melly
által a' szoros neutralitást megsérthetné.

Buenos-Ayres és Brasilia.

A' La-Platai egyesült Státusok' külső
dolgokra ügyelő Ministere illy hivatali je-
lentést küldött a' Brasiliai hasonló foglal-
tosságú Császári Ministerhez: —,

„Kinyilatkoztatja az alól írt, hogy a'
Banda-Orientáli lakosok, minekután-
na ök a' magok' tartományának szabadsá-
gát, melly a' Császári sergek által el va-
la foglaltatva, tulajdon erejek által vissza
nyerték, és ott ezen tartománynak kor-
mányoztatására jó rendben lévő Országló-
sért állítottak-fel, ök már most mindazokat
az Aktákat, mellyek által ezen tartomány-
nak a' Braziliai Császársághoz való
tsatoltatását végre akarták hajtani, nyil-
vánsággal semmiknek és semmit-érőknek
lenni nyilatkoztatják, 's ezennel kihirdetik,
hogy ök a' magok' tartományát, a' Banda-
Orientált, a' La-Platai tartományokhoz visz-
sza tsatolják, melyhez az régebben örök-
lé is tartozott.

„A' La-Platai tartományok' Közönsé-
ges Congressszusa, melynek ezen nyilat-
koztatás elejébe terjesztetett, a' nélkül,
hogy igasságtalan ne legyen, meg nem ta-
gadhatja ezen tartomány' lakosaitól azt
az igasságot, a' melly soha kétségbe nem
hozattatott, és a' nélkül, hogy igasságtal-

lan és oktalan lépést ne tegyen, meg nem
engedheti, hogy ezen fegyverbe öltözkö-
dött, bátor, és a' maga szabadságának
védelmeztetésére mindent elpróbálni kész
nemzet a' bizonytalan sorsra kitétetessék.
Ezen okokra nézre jónak találta a' Con-
gressszus, mult Oktober 25-dikén tartott
ülülésében meghatározni, hogy a' Bucnos-
Ayresi és Banda-Orientáli lakosoknak kö-
zönséges kívánságok szerént, a' Banda-
Orientál a' Buenos-Ayresi Respublikához,
a' melyhez törvényesen tartozik 's a' mel-
lyel özsze tsatoltatni kíván, vissza tsat-
oltassék.

„Ezen nyilatkoztatáshoz képpest köte-
leztetik a' Platai tartományok' közép Or-
száglószerke a' Banda-Orientál oltalmazta-
ására 's bátorságára minden kezében lévő
módot és eszközök által gondoskodni 's ki-
eszközteni, hogy azon két várak, mellyeknek
a' Brasiliai sergek még birtokában vagy-
nak (Montevideo és Maldonado) minél előbb
üressittessenek-ki. Azonban arra is meg-
hatalmazta a' Congressszus az Országló-
szerket, hogy egyszersmind azt is nyilatkoz-
tassák-ki, hogy a' La Platai Respublikát most
is tsak az a' mérséklettség és egyenesség
lökkesíti, melly az ő politikájának minden-
kor tsapó-sinor gyanánt szolgált, abban,
hogy a' Banda-Orientálnak Buenos-Ayres-
hez való visszatsatoltatását barátságos
úton módon kieszközölhesse, 's a' többi.
Költ Nov. 4-kén 1825-ben.

A' dolgoknak egymástól való függé-
sére nézve jó leszen megjegyezni, hogy
ezen nyilatkoztatást azután küldötte a' La-
Platai Országlószerke a' Brasiliaihoz, minek-
utánna a' Respublikai sergek a' Császá-
riakat kerés hetekkel az előtt megverték
és elszélesztették, melly verekedésről illy
tudósítást adtak ki Okt. 13-dikán Buenos-
Ayresben: —

„Banda-Orientál. Győzedelm S a
randi mellett. Tegnap (12-dikben) 2000
vállogatott lovasokból álló Brasiliai se-

reg a' Sarandi partján az Oberst Manoel vezérlése alatt, egy hasonló számú fegyveres seregtől, melyet vezérelni nekem vala szerentsém, megveretett és elszélesztett. Az ellenség heves tüzeléssel kezdte a' verekedést: én ellenben a' Patriotákkal, karabélyaikat vállaikra vetve tsupa kivont kardal tsaptam az ellenség' soraira, kik lovaikról le hullni kezdvén, szörnyen megzavarodtak 's tellyesen elszéledtek. Több mint 4000 embert hagytak elhullva a' tsatározó mezőn; 470 köz embert és 50 tisztet elfogtunk, 's még most is fogdossuk össze az elszéledtöket. Közzülünk cseleek 30 emberök és egy tiszt; sebet kaptak 70 emberek és 15 tisztök. Költ Okt. 13-kán. Aláírta: — „Lavalleja, Oberst.

B é c s.

*A' pénzfolyanat Febrúrius' 1-sőjén.
közép ár:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji	92 1/16
Az 1820-béli sorsosok,	143 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	121
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	49 1/8 forinton keltek, mind C. ben
A' Bankó Aktziák keltek	1155 2/3 for. C. pben.
A' Császári és Hollandus Arany,	11 for.
45. xr. V. Czedulában.	

E' folyó hónapban, a' marhahusnak fontja 7 ezüst, vagy 17 1/2 kr. V. Cz. ban.

Magyar Ország.

Zágrábból írják, hogy új esztendő napján igen fényes pompával tartotta Nagy Mélt. V e r h o v á c z Maximilian, Zágrábi Püspök Ő Excellentiája Papságának Jubileumát. Ezen egyházi innepnek diszesítésére kiállottak Zágráb Királyi városának, és a' Káptalan városának fegyveres Polgárai, ugy Lespine Regementnek Vitézei, és a' 3 osztályonként ugyan anyi muzsika Kar hangjaival gyönyörkötötték a' füleket. Mind a' városból, mind a' szomszédokból nagy sokaság gyült össze, úgy hogy a' Sz. Istvánnak nevére szentelt nagy Püspöki templom szűk volt.

9 óraker minden tornyokban meghúztak a' harangok, és mozsár ágyúkból többszöri lövések tétettek, melyre a' Püspöki udvarból először a' gazdaságbeli Tisztek, azután az udvari szolgák, az ifju Papság, a' Vice-Esperestek a' templom felé indultak, 's ezen sor után gyalog hintóban vitetett Ő Ezcellentiája, 's mellette 4 Vice-Esperest menvén, kezével megillette a' hintót. Ezen menetelt a' népnek öröme, 's gyakor örvendező kiáltása tisztelte. A' templomban a' Nemes Káptalan által fogadtatván, olly számos egyházi szolgálatot tévő Fő Papok által késértetett az ol-tárhoz, hogy azon mind a' nép, mind maga a' Papság elrészékenyülve megindulna, és öröm könnyülatásokra fakadna; mert többnyire mind idős egyházi Ferfiak valának, és kettő ollyan, ki már ez előtt 10 esztendővel tartotta ugyan Papságának öröm-innepét. Az Isteni szolgálatot Ő Excellentiája a' Fő Pap a' Sz. Lélek segítségül hívásával kezdette; 's azután a' Jubileumi Misét folytatta, olly nyers hangon énekelvén, mintha 20 esztendővel ifjabb volna. A' Mise után Fő Tisztelendő V e r h o v á c z Jóséf Kanonok rövid beszédet tartott a' néphez, 's elkészítette a' Bütsúval járó áldásnak elfogadására. Az áldás után a' pompás rend vissza tért a' Püspöki udvarba, 's az örvendező Fő Papot haza késéré. Azonban a' fő templomban az innephez alkalmaztatott prédikáció volt. A' Püspöki palotában 300 vendégre volt terítve; azon kívül a' P. Franciscanusoknál, Fr. Misericordianusoknál, és Ő Excellentiája' hugánál számosan megvendégeltettek. — Mellynek alkalmatosságával, minelutánna Ő Császári Királyi Felségének, az egész Felséges Austriai Háznak, és egyenként a' Fő Hercegeknek egészségéért, különösen a' Nádor-Ispányéért, és vele most egybe gyölve lévő Ország Rendeiért, a' Pápaért, és Püspökéért, Horváth Ország Bánjáért és Fő

Commandánsért, a Vármegyékért, és Végbeli Katonákért, 's minden közönséges Intézetekért a poharak elkészöntettek. Az ebéd alatt csak nem 20-féle versezetek, u. m. Deák, Magyar, Német, és Horváth nyelven osztattak ki; estve pedig a város ki volt világosítva.

Soltról, Jan. 25-dik napján. Szomszédságunkban helyheztetett Egyháza a nevű Tót helységnek Évangelikus lakosai igen szép és követésre méltó példáját adák a megmagyarosodásnak. Ezen Helységnek lakosai, jól lehet eredetekre, és születésekre nézve mindnyájan Tótok, mindazonáltal most legközelebb Tiszteletes Tudós Sárkány Sámuel, helybeli Evagy. Valásbéli Predikátor Úr elejébe terjesztvén a lakosoknak a Magyar nyelvnek tsinosodását, az egész Hazában kedvező állapotját, és annak itt a Magyar Hazában elkerülhetetlenül szükséges voltát, az egész Községet, melly mintegy 2 ezer lelkekből áll, arra bírta, hogy Tekintetes Bernátfalvi Földvály Pál, Decanális és Locális Inspector Úr jelenlétében magát a Tiszteletes Urat mindnyájan egy akarattal megkérték, hogy ezután minden negyedik Vasárnap Magyar nyelven tartassék az Isteni tisztelet, sőt az Ecelésiabeli Protocollumot is Magyar nyelven írják.

Idő teszszük ezen nevezetes történetre nézve a Pesti Ujságból a következő észrevételeket: — „

Ezen Tót lakosoknak megmagyarosodásokra való rágyódások annál nagyobb ditséretet érdemel, mennél bizonyosabb az: hogy a lakosok gyermekei a Magyar nyelv megtanulása által az Ország' köz igazgatásával arányosabb culturára emelkedhetnek, és így tisztességesebb hivatalokra is juthatnak; miennél bizonyosabb az, hogy minden egygyes Polgárnak a közönséges életben nagy könnyebbségére lesz, ha egy nyelv uralkodik a mindennapi közösülésekben; mennél bizonyosabb

az, hogy minden népségek, mellyek ezen boldog földet lakják, méltán ditsőségnek tarthatják, ha a nyelv által is a fő Nemzettel szorosabban öszve kaptisoltatnak, azon Nemzettel, mellytől veszi nevezetét a Király, a Korona, a Törvény, monnél bizonyosabb az, hogy a Magyar Országban lakozó sokféle népeknek nyelvei távúlról sem közelítenek azon tökéletességhez, mellyre a Magyar nyelv eljutott, 's ők, nyelveiken olly sokféle, és olly tulajdon munkákat nem mutathatnak, mint a Magyar; végre mennél bizonyosabb az, hogy 900 esztendőök óta a Magyar, uralkodó nemzet lévén, itten soha semmi más népségek nem uralkodtak, sem tulajdon Királyok nem volt, és így most az okosság kívánja, hogy magokat a Fő Nemzettel egygyesítsék. — A Magyarok' jó Istene segíttse szándéljokat, és éleszszen ezeknek példájokra több hasonló Helységeknek szíveikben megmagyarosodásra lángoló tüzet!!!“

Végzete a 9-dik számú M. Kurírban felbe maradt Felírásnak: —

Azomban, mivel bizonyos, hogy az egyes személlyekre teendő tereh mértéke az illető Törvényhatóságokra vetett mennyiség felosztásából származik, 's annál fogva azt türhetőbbé tenni nem lehet, ha csak a felettebb megterhelit Törvényhatóságokon nem könnyítették: ennél fogva az Országos öszveírás igen szükséges voltát nem tagadhatjuk; és hogy ezt mentől előbb el lehessen kezdeni, Felségednek esedezünk, méltóztassék az 1802. esztendei September 7. eleibe terjesztett Javallatra, akkoron a tárgy fontossága, 's az Ország-Gyűlésének végéhez közelgetése miatt, a közelebbi Ország-Gyűlésére halasztott kegyelmes Válaszszát kegyesen kiadni; egyszersmind pedig, a mennyiben a Katonai Regulamentumot illető Javallat

latra nézve, az abban munkálódó küldöttség a' Katonai Rendel, annak akadályai miatt, nem értekezhetett; közöltetrén már az említett Katonai Rendel minden Írások, méltóztassék kegyelmesen Rendelést tenni, hogy annak részéről bizonyos személyek szükséges útasítással neveztesse ki, kikkel ezen Tárgy eránt értekezni lehessen.

Az Urbariumot, Kereskedést, Tudományos és Egyházi dolgokat, a' köz igazgatást, és a' sérelmeket illető munkák felvételét, alázatos vélekedésünk szerint semmi nem gátolja.

A' mi a' Bányászati dolgokat illeti: mivel az, ezen tárgyban készült munka mint az azt vizsgáló küldöttségnek ide tsolt Jelentéséből értjük, tetemes hibákról és fogyatkozásokról jegyeztetne meg, 's ezért mi, ezeknek még a' folyó Ország Gyűlése alatt leendő ki pótolására, Felsőged megegyezésével új Országos küldöttséget kívánunk nevezni; hogy ezen minden tekintetben fontos tárgynak elintézése, valami módon fenn ne akadjenk: eszedünk Felsőgednek, méltóztassék kegyesen megparantolni, hogy a' Királyi Kamara emberei közül küldöttségünkhöz járulandó Tagok a' munkálodás' határ napjáról tudósíttatván az Ország- Gyűlésének helyére rendeltessenek.

Hogy pedig ezekkel minden előforduló kérdéseket, és minden környülállásokat tellyes tanúsággal meg fontolhasson a' mi küldöttségünk, alázatosan jelentjük, hogy mi arról is gondoskódtunk, hogy ezen Tárgynak küldöttségi megvizsgálására, az Ország minden részeiből, valahol a' Bányászat folytattatik, ahoz fundamentomosan értő Banya Birtokosok is, még pedig elegendő; és egyenlő számmal hivatassanak meg, olly módon, hogy mind ezeknek, mind a' Kamara Embereinek tsupa javalló szavok légyen.

Mivel pedig megvolnánkarról győzetve, hogy Felsőged közhasznú szándékával, nem tsak megegyezték, de azon nagy jó teteményjének, mellyel a' Magyar Népet a' belső kormány javítása által boldogítani kívánja, béfejezésül is szolgáljon, ha midőn a' köz Igazgatás minden részei, mind inkább az Országos alkotmány' lelkéhez alkalmaztatódnak, a' Törvényhozás' gondoskodása, a' Magyar Királyi Kamarára is a' Törvények értelmében ki terjesztetik, ezen észre vételtől indíttatván azért is alázatosan könyörgünk Felsőgednek, méltóztassék említett Királyi Kamarájának kegyelmesen meghagyni, hogy a' mostani Ország Gyűlésének adja bé a' maga utasítását, a' Törvények végre hajtását, 's a' Törvény által az ő hatatósága alá, 's kötelességei közé számlált tárgyakat illető pontokra nézve; nekünk pedig méltóztassék Felsőged kegyelmesen megengedni, hogy a' midőn a' köz igazgatást illető Tanátskozásinkban, a' Diacsteriumok el rendelése következik, a' Királyi Kamara Utasítását is megvizsgálhassuk, 's a' mit annak Tárgyai között ne talán javítani, vagy a' Felsőged' és az Ország Lakosinak hasznára módosítani valónak találunk, Felsőged Rendelése alá bótásíthassuk.

Noha pedig álhatatosan feltettük magunkba, hogy minden az előszámlált tárgyakban készült és az 1790/1-dik esztendői 67-dik Czikkely rendelése szerént az Ország- Gyűlési Tanátskozásra utasított küldöttségi munkákat, egyrül egyig felvegyünk; egyszer'smind tellyes bizodalommal reményljük, hogy Felsőged kegyelmessége 's az Ország boldogságának megállapítására való hajlandósága ezen szándékunk elérésére módot fog szolgáltatni minékünk: mi mindazáltal a' különböző Tárgyak felvételében is bizonyos rendet szabni jónak találtuk; arra süggesztvén

figyelmünket, hogy a' mellyek az egész Országunk, vagy a' nép számosabb részének javára tölöznek, előbb vétessenek tanácskozásba, 's éppen ezen tekintetből, első helyre a' kereskedésbeli Tárgyat tettük, a' hozzá tartozó kereskedési Törvény-Könyvel együtt, mint a' mi az Ország előmenetelére, 's minden Lakossainak boldogíttására czéloz. Azután tettük az Urbarium, Adó, és Biztosságbeli Tárgyakat, mint a' mellyek a' népnek legszámosabb, és egyszerű mind szükölködő részét illetik. Ezek után a) a' Törvénykezésbeli b) a' Tudományos Tárgyat, azokkal együtt, mellyek a' Könyvnyomtatás szabadságára tartoznak c) a' Bányászati Tárgyat, — olly megjegyzéssel, hogy ha a' kinevezendő küldöttség nem készül el a' pótolék munkával akkorára, midőn ezen Tárgyra kerül a' sor, (a' mit ugyan megtörténhetőnek nem vélünk, ha jókor hozzá fog a' munkához) mi ezen Tárgyat a' meglévő munka szerint, 's továbbad benyújlandó hasznavehető segéd eszközök mellett, tanácskozás alá vesszük, mind azért, mivel ez magában véve is igen fontos, mind pedig, hogy a' Bánya mivelők szakadatlan panasza, az igazság szerint megnyugtathassanak; d) az Egyházi, és végre e) a' köz Igazgatásbeli munkát akarjuk elővenni. Többire az Ország' sérelmeit előadó munkára nézve alázatosan jelentjük, hogy ezen Tárgyban a' jelenvaló Ország-Gyűlése eleibe terjesztendő újabb sérelmek körül is, különös küldöttség dolgozik, melly a' maga munkája' fogamatját, akármelly időben Országos tanácskozás alá bocsájthatja, mi azonban, mihelyt az előbb kelő Tárgyakat alázatos Felírásunkban, mellyet kitelhető, és a' dolgok érdemivel megegyeztethető sietéssel kívánunk feladni, Felséged kegyes szí-

ne eleibe terjesztettük, legottan az Országos küldöttségek munkáit; az Ország sullyaival öszve fogva szándékoznunk megvizsgálni. Egyébb aránt:

Mivel a' Nemzet' méltóságára, diszere és boldogságára tartozik, 's Felséged buzgó óhajtainkra hajló akarattyanál fogva, a' Hazai Nyelv pallérozására fordított igyekezet 1791-dik esztendő óta, mindenkor oda intéztetik, hogy az az idő, és műveltség előhaladásával a' köz dolgok igazgatásába átaljában használtassék: mely alázatossággal esedeznék Felségednek, hogy azon Atyai hajlandóságához képest, mellyel hív Magyar Népenek, az Ősi Nemzeti Lélek fentartására, és a' Hazai Nyelv segítségével is leendő előmozdítására fordított igyekezetét, Felséges Országglása alatt több rendben hozatott Törvényekkel eddig is ápolgatni méltóztatott, méltóztatásék most azon kívánságunkat hétélyesíteni, hogy már a' mostani Ország-Gyűlésen hozandó Törvények is, a' több Ország-Gyűlési Írások példájára egy oldalon Deák, másikon Magyar Nyelven íratassanak.

Közönségesen a' Nemzetnek ezen óhajta, mellyet, ha Felséged kegyelme bé fog tölteni, Királyi kegyelmének ezen díszes emléket, még a' késő maradék is örök háládatossággal tisztelendi.

Mellyeket Felséged legfelsőbb tekintete eleibe alázatosan terjesztvén, többire Császári Királyi kegyelmeibe Jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Köllt Szabad Királyi Posony Városában 1826-dik esztendei Boldog Aszszony Havának 20-dik napján tartatott Országos Ülésünk-ből, Császári Királyi Felségednek legalázatosabb Káplányai, Szolgáji, és örökös hűségű Jobbágyai, Magyar Országunk, és hozzá kapcsolt Részeknek Országossan öszvegyűltt Rendei.